

ВІТАЄМО!

Анатолію Михайловичу Самойленку – 70!

2 січня 2008 року видатному вченому-математику, засновнику наукової школи з теорії багаточастотних коливань та теорії імпульсних систем, що визнана математичними центрами світу, одному із провідних фахівців у галузі звичайних диференціальних рівнянь та теорії нелінійних коливань, дійсному члену Національної академії наук України, дійсному члену Європейської Академії наук Анатолію Михайловичу Самойленку виповнилося 70 років від дня народження та 45 років наукової, педагогічної, науково-організаційної та громадської діяльності.

Народився майбутній математик у с. Потіївка Житомирської області. Потім родина переїхала до м. Малин, де А.Самойленко закінчив середню школу (1955 р.). Спочатку його зацікавила романтична наука геологія і він вступив на геологічний факультет Київського університету. Через два роки юнак перейшов на механіко-математичний факультет і глибоко захопився фундаментальним вивченням математичних дисциплін. Цьому сприяв високий рівень творчого викладацького складу факультету. Безпосередніми вчителями його були професори Б.Я.Букреев, Г.М.Положий, Л.А.Калужний, Б.В.Гнеденко, Ю.О.Митропольський та ін.

З відзнакою закінчивши Київський університет ім. Т.Г.Шевченка (1960 р.), А.М.Самойленко вступив до аспірантури Інституту математики АН України (керівник Ю.О.Митропольський). Кандидатську дисертацію Анатолій Михайлович захистив у 1963 р., а докторську – у 1968 р. Звання професора отримав у 1974 р.

У 1963–1974 рр. і з 1987 р. А.М.Самойленко працює в Інституті математики НАН України (з 1987 р. – завідувач відділу звичайних диференціальних рівнянь, з 1988 – директор інституту). Одночасно з 1967 р. – у Київському університеті (з 1974 – завідувач кафедри) та з 1998 – завідувач кафедри диференціальних рівнянь Національного технічного університету України “КПІ”.

Перші наукові праці вченого з'явилися у 1961 р. За короткий час А.М.Самойленко став одним із провідних фахівців з якісної теорії звичайних диференціальних

рівнянь і теорії нелінійних коливань. Спираючись на класичні досягнення попередників, він провів оригінальні й глибокі дослідження і побудував теорію збурення інваріантних тороїдальних багаточастотних систем, створив нові та розвинув відомі асимптотичні методи нелінійної механіки, розробив теорію багаточастотних коливань. Його досягнення у створенні нових напрямів дослідження знайшли міжнародне визнання. У світовій математичній літературі з'явилися терміни “функція Гріна-Самойленка”, “чисельно-аналітичний метод Самойленка” та ін. У теорії диференціальних рівнянь розроблено методи асимптотичного інтегрування лінійних систем із повільнозмінними коефіцієнтами та виродженнями, завершено обґрунтування чисельно-аналітичного методу дослідження періодичних розв'язків нелінійних диференціальних рівнянь.

Створені ним у співавторстві з учнями монографії стали фундаментальним внеском у розвиток теорії багаточастотних коливань, асимптотичних методів. А.М.Самойленко – автор близько 400 наукових праць, у тому числі 30 монографій і 15 навчальних посібників. Багато його праць перекладено іноземними мовами і видано за кордоном. Серед його учнів 26 докторів та 77 кандидатів наук, які успішно працюють у багатьох математичних центрах різних країн. Це відомі українські математики О.П.Бойчук, В.Л.Кулик, Д.І.Мартинюк, І.О.Парасюк, М.О.Перестук, М.Й.Ронто та ін. Як керівник Інституту математики НАН України Анатолій Михайлович забезпечує продовження та розвиток традиції всевітньо відомої математичної школи, заснованої акад.

М.М.Боголюбовим. Він є академіком-секретарем відділення математики, членом президії НАН України, багато років був президентом Українського математичного товариства, також є членом Американського математичного товариства та інших зарубіжних математичних товариств, президентом Всеукраїнського благодійного фонду сприяння розвитку математичних наук.

Тривалий час А.М.Самойленко є головним редактором видання “Праці Інституту математики НАН України”, заступником головного редактора “Українського математичного журналу”, редактором журналів “Nonlinear mathematical Physics”, “Український математичний вісник” (розповсюджується за кордоном), членом редакційних колегій інших українських і зарубіжних журналів, керівником і учасником багатьох міжнародних наукових конференцій та конгресів, а також

Почесним доктором ряду університетів.

Нагороди: Державна премія України (1985, 1996), премії ім. Островського (1968), М.М.Крилова (1981), М.М.Боголюбова (1998), М.О.Лаврентєва (2001) та М.В.Остроградського (2001), Почесна Грамота Президії Верховної Ради України (1987), звання “Заслуженої діячки науки техніки України” (1998), орден Дружби народів (1984), орден “За заслуги” III ст. (2001).

Математичний талант Анатолія Михайловича поєднується з великими організацькими здібностями, принциповістю та людяністю. Завдяки цим якостям він користується авторитетом та повагою серед науковців, викладачів і студентів.

Від імені співробітників та студентів фізико-математичного факультету НТУУ “КПІ”, серед яких багато безпосередніх учнів А.М.Самойленка, сердечно вітаємо шановного Анатолія Михайловича з ювілеєм і бажаємо йому міцного здоров'я, творчого натхнення та нових плідних здобутків у науці.

Колектив кафедри
диференціальних рівнянь

